

EFESUDEENŎ

Gbêkêe kè Ludaa kèwe Kirisi guu

¹ Mamɔma Pɔlu, Kirisi Yesu z̄iri Luda pɔyezina guu, mámbe ma takada kè kè Luda gbê kè aɔɔe Kirisi Yesu náanê kêe zaa Efesunɔnê.

² Wa De Luda kɔn Dii Yesu Kirisio gbêkêe keare, à a gba aafia.

³ Wà Luda wa Dii Yesu Kirisi De sáabu kpá! Wa kuuna Kirisi guu Luda a Ninii aubarika píngi dàwagu zaa musu.

⁴ À wa se a guu anduna kaena ã, le wa kuuna gɔ deɛɛ adona see sai. Yenzi guu

⁵ à gĩake à wa die a néno ũ Yesu Kirisi gāzĩ lán èe weteɛ a pɔyezi guu nà,

⁶ le à tó bo a gbêke gakuidee kè à kèwe a Né yenzidee guu yānzi.

⁷ À guu à wa bo kɔn a aruo. À wa taarinɔ kèwe a gbêke bíta

⁸ kè à kèwe à gè ɔla yānzi. Ŏndɔ píngi kɔn wéézê píngio guu

⁹ à tò wa a pɔyezi asii d̄ò lán à zèo à ke Kirisi gāzĩ nà.

¹⁰ Tó à pɔyezi pì kegurɔɔ kà, eé pó píngi kakɔa Kirisi ní Mideene, pó kè kú musu kɔn tɔɔteo píngi.

¹¹ Luda kè è yā píngi ke lán à zèo a pɔyezi guu nà gĩake à wa die lán èe weteɛ nà, à wa se a pó ũ Kirisi guu,

¹² le wamɔwa kè wa wée dɔ Kirisizi zaa káakunɔ wàgɔ de à tó gakuide b̀rino ũ.

13 Apinɔ sɔ̃, a yāpura yā mà, a baaru nnaa kè à a mì sɔ̃ pì sɔ̃. À guu Luda a zĩnda sèeda kèawa à Ninii kè à à lé gbè ù.

14 Àmbe túbi kè wé e kpégaau ù ai Luda gɔ̃ gá a gbēnɔ bo, le aɔ̃ à tó gakuidee bɔ̃ yānzi.

Pɔ̃lu aduakena Efesudeenɔ̃ne

15 Beee yānzi zaa gurɔ̃ kè ma a Dii Yesu náanekena mà kɔ̃n yenzi kè á vĩ kɔ̃n Luda gbēnɔ ñ píngi,

16 mée kámma bo kɔ̃n Luda sáabukpanao a yā musuro. A yā ègɔ̃ dɔ̃magu ma aduakena guu.

17 Mèè wée ke kè De gakuide, wa Dii Yesu Kirisi Luda à a gba ɔ̃ndɔ̃ à a wée kēare kɔ̃n a Ninii gbāaa, le à e à à dɔ̃ wásawasa.

18 Mèè wée kea à a nòse wēare, le à e à tāmaa kè à a sisia dɔ̃, à túbi gakuidee auziki kè à diè a gbēnɔne

19 kɔ̃n a gbāa bíta bɔ̃nsae kè èe zĩ kee wamɔ̃wa kè weè à náane keenɔ guuo. Gbāa bíta pì zĩ kè Kirisi guu

20 gurɔ̃ kè Luda à fēe gaan à à vēe a ɔ̃plaazi zaa musu.

21 Gwen Kirisi den kpatablerinɔ̃ kɔ̃n ikodeenɔ̃ kɔ̃n gbāadeenɔ̃ kɔ̃n diinɔla ñ píngi kɔ̃n tó kè wè mì siéñnenɔ̃ píngi. Èe ke anduna tiaa kèkii adonlo, kɔ̃n à kè eé mómɛ dɔ̃.

22 Ludaa tò à iko vĩ pó píngia, ben à à diè baabɔ̃ píngi mède ù sɔ̃sine.

23 Sɔ̃si pin Kirisi mè ù, à de Kirisi kè è pó píngi papa gu píngia papana ù.

2

Fēe bɔ̃na gaan gēna wēndin

¹ Á de yā gèno ũ Ludane a taarinɔ kɔn a durunno yānzi.

² Á té anduna kèki tuubazi, a mì sèe ãa gbāadeeno kɔnane, Setān kè kpé dɔna ludayāmarisaideenone aε pì.

³ Wa píngi wá de lán ní bà yā se. Weè pɔ kè wa mè yezi kɔn yā kè wa pɔɔ gbào ke. Wa ina guu wá de gbē kè Luda é pɔfē pitarímanɔ ũ lán danɔ bà,

⁴ mɔde Luda sùu bíta, à yenzi vīwe maamaa.

⁵ Gurɔɔ kè wá de gèno ũ wa taarinɔ yānzi, à wa fεε kɔn Kirisio lɛdo. Á a mì sè a gbēkεε guu.

⁶ Kirisi Yesu guu à wa se à wa vεεo zaa musu,

⁷ le à e à a gbēke bíta bɔnsae ɔɔbañne anduna kè eé mó guu yānzi yā maaa kè à kèwe kuuna Kirisi Yesu guu musu.

⁸ Luda a mì sè a gbēkεε guu Yesu náane kè á kè yānzi. Beee e bɔ a kiianlo, Luda bé à a gba.

⁹ A mìsina e bɔ a yākena gāzĩnlo, le gbēke tón ãa dāoro yānzi.

¹⁰ Luda ɔgben wa ũ. Kirisi Yesu guu à wa ke le wàgɔ kú kɔn yā maaa kè à gĩake à diεwee kenao.

Gɔna mè dɔnkɔ ũ Kirisi guu

¹¹ Amɔa kè á de bori pāndenɔ ũ ina guu, à laasuu lé a kuuna ziaa. Bāngudeeno è beare gefɔɔdeeno, mɔde aɔ bāngukεna de gbēntee ɔgbε ũme.

¹² Gurɔ beee á kuu Kirisi sai, á de gbē zĩtɔno ũ Isarailinone. A baka kú Luda bà kuunañyo kɔn à légbēñnenao guuro. Á kú anduna guu tāmaa sai ludadɔsai.

¹³ Kirisi Yesu guu tia, amɔa kè á zà kɔn Ludao yāano a sɔzi kīi kɔn Kirisi aru gbāaao.

14 Àmbe wa kuuna kōo nnaa ũ, à tò Yudanŋ kōn bori pāndenŋ gō mè dōnkō ũ. À mè guu à íbetε kè da ní dagura bīi ũu gbòro,

15 à Musa doka kpà guuzi kōn à yādienanŋ, le à tó aō plaa ní píngi gōao gbē dufu mèn doo ũ. Len à ní ké kōo nna le.

16 À íbetε yāa, à ní plaa ní píngi kè nna kōn Ludao mè dōnkō pì guu a gana lía yānzi.

17 À mò à kena nna kōn Ludao baaru kpà amŋa kè á zà kōn Ludaonŋne kōn gbē kè aō kīionŋ do.

18 Kirisi yānzi wa píngi wá zé vī wà sō De Ludazi kōn à Nini dōnkō gbāaaŋ.

19 Beee yānzi á de gbē zītŋŋ ke b̀amŋŋ ũ doro, a gō bēdeenŋ ũ kōn Luda gbēŋŋ, à uadeenŋ.

20 Ámbe kpé kè Ludaa b̀o ēε kè zīrinŋ kōn annabinŋŋ dàea ũ, bensō Kirisi Yesun à ēdaεgbε ũ.

21 À guun kpé p̀o píngi è kō kūn, ègō gbāa Luda kpé ũ Dii guu.

22 À guu apinŋ se, á de kpé p̀i bobŋŋ ũ, ámbe Luda Nini kúkii ũ.

3

P̀lu zīkena bori pāndenŋ té

1 Beee bé à tò mamŋma P̀lu má de pisina ũ Kirisi Yesunε a bori pāndenŋ yānzi.

2 Éε ma lán Luda a gbēkekennena zīi dàme mà ke a téroo?

3 Luda a asiiyā òdamε, má k̀are féte k̀.

4 Tó a à kyó k̀, é f̄ŋ à d̄ŋ lán ma wéε k̀è nà Kirisi asiiyā musu.

⁵ Luda e yā pì o gbēkenε yāro, ben tia sa à òḍḍa a zìrinḵ kōn a annabinḵne kōn a Ninii gbāaa.

⁶ Yā kè utena yāa pìn yè: Kirisi Yesu guu baaru nna mana yānzi bori pāndenḵ gò Luda túbiberinḵ ũ lɛdo kōn Yudanḵ, aḵ gònyo mèḍḍnkōdeenḵ ũ. Aḵ baka kú lé kè Ludaa gbè guu.

⁷ Ma gō baaru nnaa pì kpàri ũ gbaa kè Ludaa dàme yānzi kōn à gbāaa kè èe zīi keε ma guuo.

⁸ Mamḵma kè má kēsāna Luda gbēnḵ té, Luda gbaa pì dàme, ben méε Kirisi auziki yāanasai baaru kpa a bori pāndenḵne,

⁹ méε asiiyā kè Ludaa e wεεε gbē sānda píngine bḵḵḵne gupuraa. Asiiyā pì utena Luda kè pó píngi kè kiia zaa káaku,

¹⁰ ben tia sa à tò kpatablerinḵ kōn ikodee kè aḵḵ kú musunḵ a ḵndḵ bori pariinḵ ḍḵ sḵsi gāzī.

¹¹ Luda pḵyezi kè kuu zaa gurḵ píngi pì lé pàpa Kirisi Yesu wa Dii gāzī.

¹² À guu wá zé vī wà sḵ Ludazi kōn swèḵo kpaena à náanekena yānzi.

¹³ Beee yānzi ma wéε kèawa àton tó a nḵse yaka nawēa kè méε keε a musu yānziro. A bḵna maaa yānzime.

Kirisi yenzi

¹⁴ Beee yānzi mèε kúε De Ludanε.

¹⁵ À kiiān à bεdee kè aḵḵ kú musu kōn tḵḵteonḵ n tó èn n píngi.

¹⁶ Mèε wéε kea à a gba gbāaa a nḵse guu kōn a Ninii gbāaa a auziki gakuide lén,

¹⁷ le Kirisi vεε a swèn a náanε kè ée keε yānzi, a kāsāpεena gḵ gbāa yenzi guu,

18 ƛe à e à à yenzi yàasa kɔ̃n à gbàao kɔ̃n à lezĩo kɔ̃n à lɔ̀o gbáze dɔ̃ kɔ̃n Luda gbẽno pínɡi,

19 ƛe à e à à yenzi kè weé fɔ̃ wà à lé dɔ̃ pínɡiroo dɔ̃, Luda papana pínɡi pekɔ̃reawa.

20 Luda bíta! Eé fɔ̃ à kewe de lán weè à wéé ke ke weè à laasuu lé nàla maamaa kɔ̃n gbãaa kè èe zĩi kee wa guuo.

21 Wàgɔ̃ à tó boɔ soɔsi kɔ̃n Kirisi Yesuo guu ai wa boriia guro sãnda pínɡi! Aami.

4

Mèdɔ̃nkɔ̃kena

1 Mamɔ̃ma kè má de pisina ũ Diine, ma wéé kèawa a kuuna gɔ̃ de lán Luda a sisi àgɔ̃ de nà.

2 À kɔ̃ fɔ̃ àgɔ̃ yekɔ̃zi zĩndabusana guu kɔ̃n nòseyĩio kɔ̃n menao.

3 À wéé tã àgɔ̃ lédole kè bò Luda Nini kiia vĩ bà kè è a dɔ̃kɔ̃a ũ.

4 Mè mèn dome, bensɔ̃ Ninii pì mèn dome. Len tãmaa kè Luda a sisia mèn do le se.

5 Dii mèn do bensɔ̃ donzize mèn do kɔ̃n batisi mèn dooo.

6 Luda mèn dome wa pínɡi De ũ. Àmbe à iko vĩ wa baadea, ègɔ̃ zĩi kee wa baade pínɡi guu, à kú kɔ̃n wa baade pínɡio.

7 Kirisi gbẽkee kè wa baadene, lán à gba dàwe nà lén.

8 Beee yãanzi à kèna Luda yãn wà bè:

Kè à fèe à tà musu, à dò zĩzɔ̃nɔ̃ne ae,
à gba dà gbẽnɔ̃ne.

9 À fèe à tana musu beee de diamé? Beee bè à pìta ai tɔ̃te gĩzĩ gĩa.

10 Gbē kè pìta pìme gbē kè fēε à tà ludambe musumusu ũ, le à gu sànda píngi pa.

11 Àmbe à gbēkeno gbà zé aōgō de zìrinō ũ, gbēkeno annabinō, gbēkeno baarunnakparinō, gbēkeno pasitōno ke yādannerinō,

12 le Luda gbēno gō kú à zī soru guu, le Kirisi mè gbāa kū,

13 ai wa píngi wàgō gá ká Luda Né náane dōnkō kenaa à dōna dōnkō guu, le wà gō gbē papanano ũ Kirisi kè pó píngi pèkōrea bíta lén.

14 Tó lemε wégō de né féte kè wè ōndō kōn monafikio keñzi wà n sāsāno ũ doro, kè yā dufu dannena è n sé lán ĩa ke ísō bà.

15 Auo, wé yāpuraa o kōn yenzio wà gbā yā píngi musu Kirisi kè de à mì ũu guu.

16 À guun mègu píngi è kō kūn aō nakōa kōn tīno gbāaao, ben mèguuno è zīi ke a zéa, mè ègō gbāa àgō kaara kōn yenzio.

Kuuna zi kōn kuuna dufuo

17 Beee yānzin mée yā ooare kōn Dii tóo, mée a gbaoo làakari. Àtongō kuu lán kifii kè aō nòsefutakeε dōnne aeno bàro.

18 Aō laasuu n ké yōnko, aō zà kōn wèndi kè Luda è kpámmao, kè aō wée sia, bensō aō swā gbāaa yānzi.

19 Aōno nòse vīro, aō n zīnda kpà wísaiyāa, aō dà zaa bori píngi kena nii vī.

20 Amōano sō, ée Kirisi yā dada lero.

21 A à yā mà, ben Yesu guu a yāpuraa kè à vīi dàda.

22 Wà òare à o kpá a dà zii kè òare aezi, kè yàka a pónidena zaaano yānzi.

23 Wà òare à a nòse lie a laasuu gō dufu,

24 é dà dufu kè Ludaa kè lán a pò bà sé, a kuuna égō adona kuuna yāpuradee ũ yāzedekeṅa guu.

25 Beee yānzi à ɔ kpá mɔnafiki yāzi, a baade gae yāpuraa o a gbēdaaanε, zaake mèdōnkōdeenɔn wa ũ.

26 Tó a pò fè, àton durun kero. Àton tó ɔfāntē gē kpén àgō kpεε pɔfēnaro,

27 ɛ àton Ibilisi gba zéro yānzi.

28 Gbē kè è kpāi o yā kpāi tó. À wée tā à zī maa ke kōn a ɔɔo, ɛ à pò e à takaasideenɔn gba.

29 Àton tó yā zaa ke bɔ a lénlo, séde à zédee kè eé gbē kaara, à ke àre ũ gbē kè aōɔe maanɔnε.

30 Àton Luda Nini kè kú adona da pɔsiaanlo. À de sèeda kè Ludaa kèawa ai a bogurɔzī ũ.

31 Àton ke ïi kōn gbēkeero. À pɔfē tó kōn pētēo kōn patana gbāaaoo kōn gbēsōsōnao kōn pāsī bori sānda píngio.

32 Àgō gbēkεε vī kōo. Àgō kō wēnda vī. À sùu ke kōo lán Luda sùu kèao nà Kirisi guu.

5

Kuuna gupuraan

1 Lán á de Luda né yenzideenɔ ũ nà, à à zékpaε sé.

2 Lán Kirisi yewazi nà à gī a wēndizi wa yānzi sa'obɔ kè à gū nna Ludanε ũ, à tó yekōzina dɔare aε ɛ se.

3 Lán á de Luda gbēnɔ ũ nà, èe kō sío wà pāpākeṅa ke dà zaa bori píngi ke wākū yā ma a té sero.

4 Wísaiyā'ona kōn yā dōrɔsai onao kōn fàadi zaa bonao e kō síaoro dɔ, sé sáabukpana yā.

5 Àgõ dõ sãnsãn kè pãpãkeri ke dàzaade ke wãkũde ke é kpata kè bò Luda kiia ble lèdo kõn Kirisioro. Pó kè gbẽ è à wãkũ kee gõ à dii ùmε.

6 Àton tó gbẽke a sãsã kõn yã pã korioro. Yã beee takanɔ bé eé tó Luda pɔfẽ pita a yãmarisaideenɔa.

7 Àton tó a bà gõ kúnyoro.

8 Á kú gusiaan yã, tia sa Dii guu á kú gupuraan. Àgõ kuu gupura gbẽnɔ ù,

9 zaake gupuraa è maa bori sãnda píngi ínne kõn yãzedeo kõn yãpuraao.

10 À yã kè è ká Diine dada.

11 A bà tóngõ kú kõn gusia yãkɛna kè à kaarana vïrooro. À yã beeenɔ bɔbɔ gupuraa.

12 Baa yã kè gbẽ pínɔ è ke asii guu ona né wíyãmε.

13 Tó wà bò kõn yão gupuraa, wè à sãsãn dõ,

14 zaake gupuraa è tó wà pò píngi e. Beee yãnze wè be:

I'ori ò vu ò fεε bɔna gènɔ té,

Kirisi é guu punne.

15 Àgõ a tãa'ona dõ maamaa. Àtongõ de yõnkɔɔnɔ ùro, sé òndõrinɔ.

16 Àgae yã kè Luda à zé b̀aree ke, zaake gurɔɔ kèkiinɔ zaa.

17 Beee yãnze àtongõ m̀saideenɔ ùro, àgõ dõ lán Dii pɔyezi de nà.

18 Àtongõ kú kõn wēdenaoro, è pãpã zĩmmame, m̀de à tó Luda Nini gõ zĩi ke a guu papana,

19 gbasã à fãadi bo kõo kõn saamu kõn Luda tókpanao kõn lè kè Luda Nini è daareo. À lè sí à Dii tó kpá a swè guu,

20 àgõ De Luda sáabu kee gurõ píngi yã píngi guu kõn wa Dii Yesu Kirisi tóo.

21 À mì siekõne Kirisi vĩa kè á vĩ yãnze.

Gõgbẽ kuuna kõn a naõo

22 A nõgbẽnõ, a baade gae mì sie a zãne lán Diin ée keene bà.

23 Zaake gõgbẽn nõgbẽ mì ù, lán Kirisi de sõi kè de à mè ùu mì ù nà kõn à Mìsirio.

24 Lán sõi è mì sie Kirisine nà, lemẽ se nõgbẽnõ gae mì sie n zãne le yã píngi guu.

25 A gõgbẽnõ sõ, a baade gõ ye a naõzi lán Kirisi ye sõi nà, à gí a wẽndizi à yãnze.

26 À à gbãsi bòn kõn ío a yã gãzi le àgõ de a pó ù,

27 le à à kpan'ae ke kõn gakuio pógbe sai yi-tookũna sai see sai gbãsi sai taari sai.

28 Len à kõ sio gõgbẽ píngi gõ ye a naõzi le lán a zĩnda mè bà. Gbẽ kè ye a naõzi ye a zĩndazime.

29 Gbẽke è gí a zĩnda mèziro. È póblee kpáa è làakari dõa lán Kirisi è ke sõsine nà,

30 kè wá de à mèguunõ ù yãnze.

31 Beee yãnze gõgbẽ é a de kõn a dao tó, aõé nakõa kõn a naõ, aõ gõõn plaaa é gõ mè doo ù.

32 Asii bíta kú yã pì guu, má è à de le Kirisi dagura kõn a sõi.

33 Baa kõn beeeo à de a yã ù se dõ. A baade gõ ye a naõzi lán a zĩnda bà. Nõgbẽ sõ a zã yã da.

6

Néno yã

1 A néno, Dii guu àgae a de kõn a dao yã ma, zaake beee bé à maa.

2-3 À bèè lí a de kōn a daone, le àgō aafia à gí ke anduna guu. Yā kè Ludaa diē káaku kōn légbēnaon gwe.

4 A deno sō, àton a nēno nòse yakaro. À n̄ toto à lé daríma Yesude négwana ũ.

Zòno yā

5 A zòno, àgae a anduna kè diino yā ma kōn nòseo do kōn vīao kōn luganao, lán Kirisin ée keene bà.

6 Àton zīi keíne n̄ wée yānziro. Àgae Luda poyezi ke kōn yāpuraao kè áambe Kirisi zòno ũ yānzi.

7 Àgae zīi ke kōn aīao lán Diin ée keene bà, èe ke gbēnteenlo.

8 Àgō dō kè Dii é baade maakena fīa bone, zò kesō wēene.

9 A diino sō, àgae keíne le se. À yā pāsī oínena tó. Àgō dō kè aōpino kōn apino píngi, a Dii kú musu, è yā ke gbēke wée yānziro.

Gōkebo kè Ludaa kpàawaano

10 Yā kè gōn yè: Àgō gbāa Dii guu kōn à iko gbāa bítao.

11 À gōkebo kè Ludaa kpàawaano da píngi, le à e à ze gíngin à Ibilisi òndō fō.

12 Zaake èe ke gbēnteenon wée osi kaañoro, séde nini zaaa kè aō kú musuno. Aō de anduna kèkii gusia kíblerino ũ kōn n̄ mīdeenō kōn n̄ ikodeeno.

13 Beee yānzi à gōkebo pìno sée à da píngi, le à fō à ze à gí guro zaa zī, gbasa à gō zena gíngin à píngi kena gbera.

14 Àgō zena gbāa, à yāpuraao do a pii asaa ũ, à yāzede da mò uta ũ.

15 À kɛna nna kɔ̃n Ludao baaru nnaa kpá kyatee ũ, le àgɔ̃ kú kɔ̃n soruo.

16 Àgɔ̃ ludanaanekɛna kŭna sɛngbango ũ gurɔ̃ píngi, le à fɔ̃ à Setān kà tédɛenɔ̃ dɛ píngi.

17 À m̀sina sé à kú m̀ɔfura ũ, àgɔ̃ Luda yā kè dɛ à Ninii f̀ɛɛdaa ũ kŭna.

18 Àgaegɔ̃ adua kɛɛ gurɔ̃ píngi, àgɔ̃ Luda dɔ̃nle gbekaa yā píngi guu kɔ̃n à Ninii dɔ̃nne'aɛo. Àgae it̃ɛ kɛ kɔ̃n m̀ɛna bítao, àgɔ̃ adua kɛɛ Luda gbɛ̃nɔ̃nɛ ń píngi.

19 À adua kɛmɛ dɔ̃, le tó m̀ɛɛ yā oo, Luda ma gba lé mà a baaru nnaa asii ónɛ ṽia sai.

20 Baaru nnaa p̀i yānzi má dɛ Luda wéɛdee kè wà dà kpésiaan ũ. Àgɔ̃ adua kɛmɛ, le mà baaru nnaa kpá ṽia sai lán à k̃ s̀io mà kpá nà.

Lézzammana

21 Wa gb̃ɛndo yenzide Tikiku, Dii z̃ikeri náanɛdee é ma baaru kpáare píngi, le à e àgɔ̃ ma kuuna d̃ɔ̃ kɔ̃n p̀o kè m̀ɛɛ kɛɛo.

22 Ma à z̃iawa, le à wa kuuna oareme, a ǹɔɛ e à ỹi kŭ.

23 Wa gb̃ɛnɔ̃, De Luda kɔ̃n Dii Yesu Kirisio a gba aafia, à a yek̃zina kaaraare kɔ̃n a ludanaanekɛnao.

24 Luda gb̃ɛkɛɛ kɛ gb̃ɛ kè aɔ̃o ye wa Dii Yesu Kirisizi yāana sainɔ̃nɛ ń píngi.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáó
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5